

Kommunerna behöver lämna uppgifter till Naturvårdsverket om luftföroreningar. Naturvårdsverket besökte länet den 6 februari 2020 för att informera om de handlingar luftvårdsförbundet behöver ta fram

1 Kontrollstrategi

Kronobergs luftvårdsförbund behöver ta fram en **kontrollstrategi** som ska omfatta minst två kalenderår och uppdateras årligen. I kontrollstrategin ska framgå motivering till mätstationens placering i Växjö. Eventuella avvikelser från krav ska kommenteras.

IVL anlitas.

2 Inledande kartläggning

Kronobergs kommuner behöver ett bättre underlag för att bedöma om **timmedelvärde och dygnsmedelvärde** för **NO²** ligger under NUT (nedre utvärderingströskel). Se om NUT i luftkvalitetsförordningen. Underlag för tim- och dygnsmedelvärden saknas eftersom det inte mätts för dygn och timme. Resultat från mätningar visar att *årsmedelvärdena* ligger under NUT.

Modellberäkningar i Växjö från 2013 indikerar att NUT kan överskridas vid flera gator i Växjö. Är halterna över NUT behövs kontinuerlig mätning.

Om Växjö fortfarande har tillgång till SIMAIR (ett beräkningsprogram för att beräkna halter) föreslår Naturvårdsverket att en ny modellberäkning görs. Om NUT beräknas överskridas i Växjö bör ett års kontinuerliga mätningar göras vid den plats som beräknas ha högsta halter (och där människor vistas) för att avgöra genom mätning om utvärderingströsklarna överskrids eller inte. Om en utvärderingströskel överskrids krävs fortsatta kontinuerliga mätningar. Om halterna ligger under utvärderingströsklarna kan NO² kontrolleras i framtiden genom objektiv skattning eller modellberäkningar.

Naturvårdsverket skriver att: För andra kommuner i länet rekommenderar Naturvårdsverket att en inledande kartläggning av NO² görs enligt Naturvårdsverkets vägledning (<https://www.naturvardsverket.se/upload/stod-i-miljoarbetet/vagledning/miljokvalitetsnormer/mkn-luft/vagledning-inledande-kartlaggning-objektiv-skattning.pdf>).

Naturvårdsverket skriver att i vägledningen görs en omräkning av halter från enklare mätningar (mätning av årsmedelvärden som vi gör i tätorter i Kronobergs län) för att få uppskattningar på tim- och dygnsmedelvärdena (se bilaga 1 i Naturvårdsverkets vägledning). För att detta ska vara relevant är det dock viktigt att dessa mätningar har gjorts på den plats där det är sannolikt att befolkningen exponeras för de högsta koncentrationerna. Om kommunen identifierar andra platser som är relevanta att kontrollera kan VOSS-verktyget användas för att få en indikation av om NUT riskeras att överskridas vid dessa platser. Det skulle också vara lämpligt att planera framtida mätningar med passiva provtagare på dessa platser för att få ett bättre underlag om halter av NO² i kommunerna. VOSS kan användas för NO² och PM10.

IVL anlitas. Kommunerna kan komma att kontaktas om det "värsta stället".

3 Andra ämnen

En inledande kartläggning (dvs. en första bedömning av luftkvalitetssituationen) behöver också göras i alla kommuner för

- Timmedelvärde och dygnsmedelvärde för PM10 (förutom i Växjö där kontinuerliga mätningar sker).
- Timmedelvärde och dygnsmedelvärde för svaveldioxid.
- Årsmedelvärde för bens(a)pyren, bensen och metaller (arsenik, bly, kadmium och nickel).
- 8-timmarsmedelvärde för kolmonoxid.

Om kartläggningen visar att halterna av dessa föroreningar är under NUT, kan den framtida kontrollen ske genom objektiv skattning eller modellberäkningar. Enligt Naturvårdsverket är det lämpligt att med jämna mellanrum (t.ex. vart tredje eller femte år) följa upp och fortsätta utföra mätningar och/eller beräkningar för att följa trenderna och bekräfta bedömningen av haltnivåerna. Kronobergs arbete med passiva mätningar av NO² och PM10 i varje kommun åtminstone vart tredje år är bra exempel.

IVL anlitas. Kommunerna behöver kontaktas om områden där mycket vedeldning sker för att identifiera var det finns äldre vedpannor och var halter bens(a)pyren kan vara hög.

Luftvårdsförbundet har ett kvalitetssäkringsprogram.